

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu mesta Ilava za rok 2009

Záverečným účtom mesta rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje § 16 zákona NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko k danej problematike – ako hlavný kontrolór – predkladám v súlade s ods. 1. písm. c) § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha o odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať. Jednotlivé jeho kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu Mesta Ilava je z tohto uhla pohľadu v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú, a to predovšetkým so **zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne **§ 16 ods. 5**. Preukázateľne obsahuje:

- rozpočet mesta Ilava v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou a to vnútorne členený na bežné príjmy, bežné výdavky, kapitálové príjmy, kapitálové výdavky a finančné operácie
- bilanciu aktív a pasív
- prehľad o stave a vývoji dlhu
- údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,

Treba spomenúť, že popri zákone č. 583/2004 Z.z. pri zostavovaní hlavného účtu mesta boli plne zohľadnené aj ustanovenia **zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Overenie účtovnej závierky mesta a jeho rozpočtového hospodárenia audítormi

V súlade so **zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne **§ 16 ods. 3**, mesto je povinné dať si overiť účtovnú závierku. V čase vypracovania stanoviska hlavného kontrolóra k záverečnému účtu účtovná závierka ešte overená nebola, mesto splnenie tejto povinnosti čaká v dňoch 8. – 13. apríla 2010.

3. Zverejnenie návrhu záverečného účtu mesta zákonným spôsobom

V súlade so **zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 2**, je mesto povinné zverejniť rozpočet mesta najmenej na 15 dní spôsobom v meste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť, pričom tá istá podmienka platí aj o záverečnom účte obce, **zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v **§ 16 ods. 9**, súčasne hovorí, že

pred schválením sa návrh záverečného účtu mesta predkladá na verejnú diskusiu. Táto podmienka bude splnená počnúc dňom 5. apríla 2010.

4. Hospodárenie a finančné vzťahy mesta vo vzťahu k okolitým subjektom

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hovoriacom o tom, že mesto musí finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli prostriedky svojho rozpočtu, ako i usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov, možno konštatovať, že všetky tieto vzťahy boli riadne vysporiadané a zúčtované v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákonom č 523/2004 Z.z. a rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

Rovnako možno konštatovať, že návrh záverečného účtu bol zostavený a predložený v súlade so všeobecne záväznými predpismi a obsahuje všetky zákonné náležitosti, vrátane formálnej stránky návrhu a jeho predpísanej štruktúry.

5. Plnenie rozpočtu mesta

Ako bolo uvedené v bode 1 tejto správy, rozpočet mesta Ilava je v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou vnútorne členený na kapitálové príjmy, kapitálové výdavky, bežné príjmy, bežné výdavky a finančné operácie.

V oblasti kapitálového rozpočtu boli skutočné príjmy 1 221 123 € s plnením 100,00 %, skutočné výdavky 1 407 744 € s plnením 98,09%.

V oblasti bežného rozpočtu boli skutočné príjmy 3 225 552 € s plnením 101,77%, skutočné výdavky 1 920 954 € s plnením 93,79%.

V oblasti finančných operácií boli skutočné príjmy 1 442 106 € s plnením 95,07%, skutočné výdavky 1 231 088 € s plnením 98,29%.

Príjmy celkom boli 5 888 779 € s plnením 99,69%, výdavky celkom 5 597 309 € s plnením 96,98%.

Čo sa týka porovnania skutočných príjmov a výdavkov z konca hospodárskych rokov 2007, 2008 a 2009, tie zohľadňuje nasledujúca tabuľka aj s príslušnými indexami rastu, pričom hodnoty za rok 2009 sú kvôli porovnateľnosti prepočítané a uvádzané v tis. Sk:

Celkové príjmy skutočné	2007	2008	2009	Indexy rastu 08/07	
09/08					
Kapitálové	13 499	6 425	36 788	0,48	5,73
Bežné	82 641	90 112	97 173	1,09	1,08
Finančné operácie	22 345	9 296	43 445	0,42	4,67
Celkové výdavky skutočné	2007	2008	2009	Indexy rastu 08/07	
09/08					
Kapitálové	34 788	9 803	42 410	0,28	4,33
Bežné	46 394	56 467	57 871	1,22	1,02
Finančné operácie	2 245	3 667	37 088	1,63	10,11

Súčasťou prehľadu nie sú bežné výdavky rozpočtovým organizáciám, ktoré popri uvedených bežných výdavkoch tvorili v roku 2009 finančnú čiastku **1 037 523 €** (31 256 tis.

Sk). Hodnotu indexov rastu možno charakterizovať ako adekvátnu hospodárskej situácii hodnotených období, teda odzrkadľujúcu či už podiel grantov, transferov alebo obchodných transakcií kapitálových aktív na kapitálových príjmoch a výdajoch rokov 2007, 2008 a 2009, resp. prechod kompetencií v týchto obdobiach zo štátu na mestskú samosprávu.

Rozpočet mesta Ilava na rok 2009 bol schválený uznesením č. 7/2008, prijatým na verejnom zasadnutí MZ dňa 9.12.2008. Jednotlivé zmeny rozpočtu boli potom nasledovne, prostredníctvom zmenových listov priebežne schvaľované a ukladané jednotlivými uzneseniami nasledovne:

- Uznesením MZ č. 1 z 3.3.2009 - bod H2
- Uznesením MZ č. 2 z 5.5.2009 - bod G4
- Uznesením MZ č. 4 z 18.8.2009 - bod J4
- Uznesením MZ č. 5 z 3.11.2009 - bod F2
- Uznesením MZ č. 6 z 15.12.2009 - bod G2

Realizácia všetkých vyššie uvedených zmien rozpočtu prebehla v súlade s platnými citovanými uzneseniami a bola vykonaná oprávneným orgánom podľa § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ako i formou rozpočtových opatrení podľa § 14 ods. 2 toho istého zákona. Dôvod týchto zmien spočíval predovšetkým vo zvýšenom výskyte porúch a havárií a naliehavosti ich odstránenia.

Z dôvodu, že návrh záverečného účtu mesta Ilava obsahuje pomerne prehľadné a podrobné členenie príjmov i výdavkov mesta podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a moje závery z kontroly plnenia rozpočtu sú identické so závermi tohto návrhu, nebudem ich v tejto kapitole už bližšie špecifikovať.

6. Bilancia aktív a pasív

Zostatková hodnota na strane aktív je **9 380 145 €** zostatková hodnota na strane pasív taktiež **9 380 145 €** **Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2009 je teda vo svojich zostatkových hodnotách a finančných objemoch 9 380 145 € vyrovnaná.**

7. Návratné zdroje financovania

Mesto Ilava pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavalo všetky pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

8. Hospodárenie príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta

Mesto je zriaďovateľom jednej príspevkovej organizácie – **Technických služieb mesta Ilava** (TSM), ktoré hospodária podľa svojho rozpočtu nákladov a výnosov a výsledku hospodárenia (§24 ods. 1 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy). Súčasťou ich rozpočtu je aj príspevok z rozpočtu zriaďovateľa. V roku 2009 príspevok zriaďovateľa, teda mesta bol vo výške **233 297 €**, z toho preddavky na energiu – verejné osvetlenie boli vo výške **40 777 €** a **príspevok na činnosť vo výške 192 500 €**.

Pre mesto z príspevku TSM zabezpečujú starostlivosť o verejnú zeleň, cintorínske služby, letnú a zimnú údržbu ciest, a chodníkov mesta, drobné opravy majetku mesta.

Okrem toho, v hodnotiacom období vykonávali práce pre mesto aj na základe objednávky, a to napríklad výrub a orezanie stromov, opravu a údržbu chodníkov, ciest, ciest, výmenu skiel na autobusových zástavkách, vývoz komunálneho odpadu a pod.

TSM v roku 2009 mali 27 zamestnancov, z toho traja boli riadiacimi pracovníkmi.

Z pohľadu hospodárenia náklady hlavnej činnosti predstavovali 256 775 €, výnosy hlavnej činnosti 253 549 €. **Hospodársky výsledok hlavnej činnosti bola strata -3 226 €.** Náklady podnikateľskej činnosti TSM boli 188 523 €, výnosy podnikateľskej činnosti 190 361 €. **Hospodársky výsledok podnikateľskej činnosti bol zisk 1 838 € Celkový výsledok hospodárenia po zdanení (daň bola 355 €) bola strata -1 743 €, ktorá sa vykryla zo zákonného rezervného fondu.**

Podiel tržieb a výrobných nákladov príspevkovej organizácie TSM Ilava v roku 2009 bol **39%**, pričom tržby boli **163 248 €** a výrobné náklady **425 749 €**

Čo sa týka bilancie aktív a pasív TSM k 31.12.2009 v zostatkových hodnotách, **strana aktív** predstavovala čiastku **152 484 €** **strana pasív 152 484 €**

9. Prehľad o poskytnutých poskytnutých zárukách

Zákonná úprava nedovoľuje mestu prevziať záruku za úver poskytovaný fyzickej osobe, podnikateľovi a právnickej osobe, ktorej nie je zriaďovateľom alebo zakladateľom.

10. Podnikateľská činnosť obce

Mesto Ilava nevykonáva podnikateľskú činnosť.

11. Zákonnosť stanovenia výsledku hospodárenia

Potvrdzujem, že mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia mesta je v plnom súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcom prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mesta a schodok rozpočtu ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu mesta. Je taktiež v súlade s § 10 písm. ods. 3 písm. a) a b) potvrdzujúcom jeho vnútorné členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet).

Podľa predkladaného návrhu záverečného účtu predstavuje **porovnanie príjmov a výdavkov kapitálového rozpočtu** záporný rozdiel, teda schodok **-186 621 €**, **porovnanie príjmov a výdavkov bežného rozpočtu** kladný rozdiel, teda prebytok **267 075 €**.

Schodok kapitálového rozpočtu vo výške **-186 621** mesto vykrylo z prebytku bežného rozpočtu **267 075 €** čím sa **skutočný celkový prebytok** bežného rozpočtu znížil na **80 454 €**

Nakoľko sa finančné prostriedky tvoriace príjem finančných operácií na kapitálové výdavky (148 525 €) a na bežné výdavky (62 493 €) nevyčerпали a tvoria prebytok vlastných finančných operácií vo výške 211 018 €, pripočítavajú sa k prebytku rozpočtu na prerozdelenie do fondov, čím **prebytok rozpočtu na prerozdelenie do fondov vzrástol na hodnotu 291 472 €**.

Potvrdzujem, že z prebytku rozpočtu mesta pri jeho zosúladení s **§ 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** boli vylúčené nevyčerpané účelovo určené prostriedky vo výške **119 412 €**, poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu (napríklad § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny), ktoré možno použiť v meste v nasledujúcich rokoch, alebo ktoré bolo mesto povinné vrátiť poskytovateľovi. Takéto finančné prostriedky totiž nemôžu byť zdrojom rezervného fondu alebo niektorého z ďalších peňažných fondov obce.

Súhlasím, aby v zmysle **§ 15 ods. 1 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého môže mesto vytvárať peňažné fondy ktorých zdrojom

je aj prebytok rozpočtu mesta, bol tento prebytok prerozdelený podľa predloženého návrhu záverečného účtu do peňažných fondov nasledovne:

➤ Fond KO	3 189 €
➤ Fond drevín	98 296 €
➤ Rezervný fond	70 575 €

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vyjadrujem pred zákonným zverejnením záverečného účtu mesta Ilava súhlas s jeho celoročným hospodárením bez výhrad.

V Ilave, dňa 29.3.2010

Ing. Jozef TICHÝ
hlavný kontrolór mesta